

HAMAS-İSRAİL ÇATIŞMASI PERİYODİK DEĞERLENDİRME-16**(10-23 Şubat 2024)****GÜNCEL GELİŞMELER**

7 Ekim 2023 sabahı Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugaylarının "Aksa Tufanı Operasyonu" adıyla, başlattığı saldırı sonrasında Hamas ile İsrail arasında devam eden ve 24 Kasım'da yürürlüğe giren insani aranın ardından 01 Aralık'ta İsrail tarafından yeniden başlatılan savaşta;

- 7 Ekim 2023 ile 22 Şubat 2024 tarihleri arasında Gazze'de en az 29.410 Filistinli öldürüldü ve 69.465 Filistinli yaralandı.

- Gazze'deki binalardan, 70 binden fazlası yıkıldı, 290 binden fazlası ise hasar gördü, nüfusun yaklaşık %85'i evlerini terk etti.

- Gazze'de 17 bin çocuk kimsesiz kaldı, ruh sağlığı bozulan 1 milyon çocuğun da psiko-sosyal desteğe ihtiyacı var.¹

Hamas; İsrail ordusunun Gazze Şehri'nin batısındaki bölgelerden kısmen çekilmesinin ardından, boşaltılan bölgelerdeki binalarda ve sokaklarda, Filistinliler ve sağlık ekipleri tarafından, çoğu İsrail keskin nişancılarının açtığı ateşle öldürülen yaklaşık 100 Filistinlinin cesedinin bulunduğunu açıkladı.²

İsrail'in, iki rehineyi kurtardığını açıkladığı, Refah Mülteci Kampı'nın bulunduğu bölgeye düzenlediği hava saldırısı ile desteklediği baskında 37 Filistinli öldü.³ Filistin resmi haber ajansı Wafa'nın açıklamalarına göre İsrail'in güvenli bölge olarak Filistinlileri tahliyeyle zorladığı Refah bölgesine düzenlenen saldırılarda 12 Şubat itibariyle 100'den fazla Filistinli öldürüldü.⁴

Netanyahu, 11 Şubat tarihinde yayınlanan röportajında, Gazze'de tutulan 132 İsrailli rehinenin savaşı devam ettirmek için yeterli bir gerekçe olduğunu söyledi.⁵

İsrail ordusu 11 Şubat tarihinde Refah'a kara saldırısının düzenlenmesine yönelik bir planı onayladı.⁶ İsrail Savunma Bakanı Yoav Gallant, Refah'a düzenlenecek operasyonların detaylı olarak planlandığını ve İsrail'in Filistinli sivilleri Refah'tan Mısır'a tahliye etmeyeceğini söyledi.⁷

Mısır Dışişleri Bakanlığı, 11 Şubat tarihindeki açıklamasında; Mısır sınırına yakın olan Refah bölgesine olası bir İsrail askeri saldırısının "korkunç sonuçları" olacağı

¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-139>

² <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/hamas-says-finding-bodies-of-100-palestinians-killed-in-gaza-points-to-israels-genocidal-approach/3134510>

³ <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/rafah-israel-airstrikes-gaza-hostages-hamas-b2494554.html>

⁴ <http://en.people.cn/n3/2024/0212/c90000-20133204.html>

⁵ <https://english.aawsat.com/arab-world/4847946-netanyahu-enough-remaining-israeli-hostages-alive-warrant-gaza-war>

⁶ <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/over-100-killed-in-israeli-attacks-on-rafah-city-in-southern-gaza/3134506>

⁷ <https://www.understandingwar.org/backgroundunder/iran-update-february-16-2024>

uyarısında bulunarak, uluslararası ve bölgesel çabaların Refah'a yapılacak saldırıları durdurmaya odaklanması gerektiği çağrısında bulundu.⁸

ABD Başkanı Biden, Netanyahu ile yaptığı görüşmede, İsrail'in sivilleri korumaya yönelik güvenilir bir plan hazırlamadan Refah'a kara saldırısı düzenlememesi gerektiğini söyledi.⁹

Avrupa Birliği'ne üye 26 devletin Dışişleri Bakanlarının yaptığı ortak açıklamada; Refah'a karşı düzenlenecek saldırının felaketle sonuçlanacağı uyarısında bulunuldu.¹⁰

Birleşmiş Milletler sözcüsü Stephane Dujarric, Gazze'de güvenli bir yer olmadığını, BM'nin insanların zorla yerinden edilmesine taraf olmayacağını söyledi.¹¹

AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Borrell, ABD ve müttefiklerini, Refah saldırısı nedeniyle, İsrail'e silah tedarikini durdurmaya çağırdı.¹²

Filistinlilere yönelik "insan hakları ihlalleri" gerçekleştirdiği için, dört İsrailiye yaptırım uygulandığının açıklanmasının ardından, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Cameron, Filistinli sivilleri hedef alan ve saldırganlık ve şiddet eylemleri gerçekleştiren aşırılık yanlısı İsraili yerleşimcilere yönelik seyahat ve mali kısıtlamalar içeren daha fazla yaptırım kararları alınacağını söyledi.¹³

Uluslararası Af Örgütü, üçü Aralık 2023'te ve birisi Ocak 2024'te olmak üzere, İsrail tarafından Refah'a düzenlenen ve 42'si çocuk en az 95 Filistinli sivilin öldürüldüğü dört saldırı ile ilgili olarak yürüttüğü araştırmada, saldırıların hedefi olan binalar ile çevrelerinde askeri hedef olarak değerlendirilebilecek herhangi bir kanıt bulamadı.¹⁴

Uluslararası Para Fonu (IMF) Genel Müdürü Kristalina Georgieva, Dubai'deki Arap Mali Forumu'na verdiği demeçte, petrol kesintileri ve Gazze savaşının etkisi nedeniyle Orta Doğu'daki büyümenin 2024'te yavaşlayacağını söyledi.¹⁵

ABD'ye ait F-35 parçalarının Hollanda'da depolandığını, bu depolardan mevcut ihracat anlaşmaları gereği İsrail de dahil olmak üzere birçok ortağa gönderildiğini ve bu eylemin Gazze'deki insan hakları ihlallerine katkı sağladığı iddialarının görüşüldüğü Hollanda'daki bir mahkemede alınan karara göre, Hollanda'nın F-35 parçalarının nihai varış yeri İsrail olan tüm fiili ihracatını ve geçişini durdurması gerekiyor.¹⁶

⁸ <https://www.gmanetwork.com/news/topstories/world/897203/israel-strikes-rafah-refugee-camp-37-killed-local-health-officials-say/story/>;
<https://www.aa.com.tr/en/middle-east/egypt-warns-of-dire-consequences-from-israeli-ground-offensive-on-rafah/3134433>

⁹ <https://www.sasktoday.ca/world-news/biden-says-israel-shouldnt-press-into-rafah-without-credible-plan-to-protect-civilians-8289621>

¹⁰ <https://www.timesofisrael.com/26-eu-countries-warn-israel-against-catastrophic-rafah-offensive/>

¹¹ <https://today.rtl.lu/news/world/a/2168585.html>

¹² <https://www.aninews.in/news/world/asia/eus-borrell-calls-on-us-allies-to-cease-arms-supply-to-israel-over-rafah-attack20240213105318/>

¹³ <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/government-sanctions-israel-palestine-b2494755.html>

¹⁴ <https://www.amnestyusa.org/press-releases/israel-opt-new-evidence-of-unlawful-israeli-attacks-in-gaza-causing-mass-civilian-casualties-amid-real-risk-of-genocide/>

¹⁵ <https://theArabweekly.com/imfs-georgieva-says-mideast-growth-slow-2024-due-oil-cuts-impact-gaza-war>

¹⁶ <https://www.timesofisrael.com/court-orders-netherlands-to-stop-f-35-parts-delivery-to-israel-over-war-on-hamas/>

Lübnan Hizbullah'ı Genel Sekreteri Seyyid Hasan Nasrallah, İsrail'e sınır ötesi bombardımanının, ancak İsrail'in Gazze'deki saldırganlığını durduğunda sona ereceğini söyledi.¹⁷

ABD Başkanı Biden, bir grup Filistin yanlısı gösterici tarafından, Los Angeles'te soykırım destekçisi sloganları ile protesto edildi.¹⁸

Londra'da, Filistin bayrakları taşıyan göstericiler, "Gazze'yi bombalamayı durdurun", "Şimdi ateşkes" ve "Savaşı şimdi durdurun" sloganları ile İngiltere hükümetinin İsrail'e verdiği desteği protesto etti.¹⁹

Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Aboul Gheit, Cezayir tarafından Arap Devletleri adına BM Güvenlik Konseyi'ne sunulan Gazze'de ateşkes sağlanmasına yönelik karar tasarısını veto eden ABD'yi kınadı.²⁰

Malezya Dışişleri Bakanı Mohamad Hasan; İsrail'in Filistin topraklarını işgali esnasındaki eylemlerinin hukuki sonuçlarının tartışıldığı Uluslararası Adalet Divanı'ndaki (UAD) duruşmada, Filistin'in kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olduğunu, bu hakkın İsrail işgali nedeniyle engellendiğini, bu işgalin uluslararası hukuku ihlal ettiğini ve yasadışı olduğunu vurgulayarak işgalin derhal sona erdirilmesi gerektiğini söyledi.²¹

Husiler, 18 Şubat'ta Bab el Mandeb Boğazı'nda, İngiltere'ye ait, Belize bandıralı Rubymar kargo gemisine füze saldırı düzenledi, mürettebat gemiyi terk etti. Husi Devlet Başkanı Mehdi el Meşat, 19 Şubat'ta ABD ve İngiltere'yi, İsrail'e verdikleri destekten dolayı, "Yemen'in düşman devletleri" olarak ilan eden bir kararname imzaladı.²²

Hamas Siyasi Büro Başkanı İsmail Haniye 20 Şubat'ta Mısırlı yetkililerle Gazze'de ateşkes görüşmek üzere Kahire'ye gitti.²³

Hamas Uluslararası İlişkiler Başkanı Musa Ebu Marzuk 22 Şubat'ta yaptığı açıklamada, yakın gelecekte mahkûm takası müzakerelerinde ilerleme olabileceğini söyledi.²⁴

Mısırlılar ve Katarlı arabulucular ile Hamas arasındaki müzakerelerde ilerleme kaydedildiğini söyleyen ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Orta Doğu ve Kuzey Afrika Koordinatörü Brett McGurk, İsrail Savunma Bakanı Yoav Gallant vasıtasıyla İsrail'i Paris'te yapılacak rehine görüşmelerine bir heyet göndermeye çağırdı.²⁵

¹⁷ <https://www.telegraphindia.com/world/shelling-to-stop-when-israels-aggression-on-gaza-strip-ends-hezbollah-chief-sayyed-hassan-nasrallah/cid/2000315>

¹⁸ <https://www.aa.com.tr/en/americas/protesters-welcome-biden-to-los-angeles-with-chants-of-genocide-supporter/3144431>

¹⁹ <https://www.aa.com.tr/en/europe/thousands-in-london-call-for-cease-fire-in-gaza-amid-vote-in-parliament/3144432>

²⁰ <http://en.people.cn/n3/2024/0222/c90000-20135979.html>

²¹ <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/israeli-occupation-violates-palestinians-right-to-self-determination-malaysia/3145510>

²² <https://www.understandingwar.org/backgrounder/iran-update-february-19-2024>

²³ <https://www.understandingwar.org/backgrounder/iran-update-february-20-2024>

²⁴ <https://www.understandingwar.org/backgrounder/iran-update-february-22-2024>

²⁵ <https://www.wsj.com/world/middle-east/white-house-arab-states-ramp-up-talks-to-free-gaza-hostages-364a5d5a>

<https://www.axios.com/2024/02/22/israel-hamas-hostage-talks-gaza-biden-netanyahu>

ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası ilişkiler açısından;

ABD ve İngiltere hükümetlerinin İsrail'e olan desteğinden ötürü iç kamuoylarında artan protesto ve eleştiriler,

İsrail'in Refah'a olası harekâtına, başta Mısır olmak üzere bölge ülkeleri ile dünya kamuoyunun tepkileri,

Uluslararası Adalet Divanında görülen duruşmalarda insan hakları ihlallerinin gerçekliğinin incelenmesi kapsamında, bu ihtimalin varlığının dahi İsrail ile olan ticari ve diplomatik ilişkileri olan ülkeler nezdinde durdurulması zorunluluğu (Hollanda örneğinde olduğu gibi),

Hamas'ın serbest bırakılmasını talep ettiği tutukluların sayısında azaltma yapabileceği ile İsrail'in Paris'te yapılacak rehine görüşmelerine heyet gönderebileceğinin gündeme gelmesi dikkate alındığında yakın zamanda rehine takası içeren bir ateşkes üzerinde uzlaşılabilirliği,

Bu uzlaşımın sağlanması maksadıyla; dünya kamuoyunda İsrail'e yönelik baskılar ile Lübnan Hizbullah'ı ve Husilerin taciz ve saldırılarının sıklığının artabileceği,

Askerî açıdan;

İsrail'in, dünya kamuoyunda artan baskılar nedeni ile olası ateşkes öncesinde operasyonlarının şiddetini artırabileceği ve Hizbullah ile Hamas lider kadrosuna yönelik nokta hedefli operasyonlar gerçekleştirebileceği,

Hamas'ın, halen etkin bir güce sahip olduğunu göstermek adına, İsrail ordusuna yönelik adam kaçıрма, suikast vb. eylemlerde bulunabileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, günümüz dünyasında;

Çatışmaların halihazırda ve gelecekte daha çok meskûn mahallerde geçeceği öngörüsünden hareketle, hedef tespit ve teşhisi ile isabet oranının öneminin sivillerin korunması çerçevesinde artan hassasiyet, meşruiyet ve kamuoyu desteği zorunluluğu konusu ile ele alındığında özellikle hassas güdümlü mühimmat ve keşif, gözetleme sistemlerinin geliştirilmesine yönelik savunma sanayi harcamalarının artacağı da değerlendirilmektedir.

İşbu eserde yer alan veriler/bilgiler, yalnızca bilgi amaçlı olup, bu eserde bulunan veriler/bilgiler tavsiye, reklam ya da iş geliştirme amacına yönelik değildir. Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş. işbu eserde sunulan verilerin/ bilgilerin içeriği, güncelliği ya da doğruluğu konusunda herhangi bir taahhüd girmemekte, kullanıcı veya üçüncü kişilerin bu eserde yer alan verilere/bilgilere dayanarak gerçekleştirecekleri eylemlerden ötürü sorumluluk kabul etmemektedir. Bu eserde yer alan bilgilerin her türlü hakkı Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmaksızın işbu eserde yer alan bilgi, yazı, ifadenin bir kısmı veya tamamı, herhangi bir ortamda hiçbir şekilde yayımlanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez.

